

Inspraakreactie Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard voor gemeenteraad 29/6/21, inzake de besluitvorming over de RES 1.0

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hartelijk dank voor het bieden van de gelegenheid om hier namens de NVWK in te spreken op de RES 1.0. We hebben zoals u weet een zienswijze ingediend en willen daaruit een paar punten onder uw aandacht brengen.

We zijn blij met de hoofdpunten uit de RES: primaire inzet op zonnepanelen, geen panelen in het buitengebied, maar wel onderzoek voor het geval opwek met zonnepanelen doelen niet gehaald lijken te kunnen worden.

Groene opwek en biodiversiteit

Toch zien we ook in de huidige voorstellen dat groene opwek ten koste lijkt te gaan van doelen om de biodiversiteit te herstellen. We doelen op de voorgestelde plaatsing van panelen in de bermen van de N-wegen. Hier wil de provincie door ecologisch beheer kruiden- en insectenrijke bermen creëren. Dat gaat niet samen: een randje groen rond panelen is geen vervanging voor het vergroenen van de hele berm.

Dit probleem van groene opwek ten koste van biodiversiteit speelt trouwens landelijk, rijkswaterstaat beheert bijvoorbeeld 182 km² aan bermen (4.5 x Hoge Veluwe), wil daar de biodiversiteit vergroten, maar ook op grote schaal panelen plaatsen, en wel meer naarmate het elders niet lukt. Overall knelt het dus.

Daarom roepen we de gemeente op om voor de RES 2.0 een vergelijking te maken in energie-opbrengst en potentie voor biodiversiteit tussen de voorgestelde plaatsing van panelen in de bermen, en de opwek door enkele windturbines geconcentreerd bij bedrijfsterreinen langs de N11 en A12.

In het verlengde hiervan roepen we de gemeente op in het ontwerp en het onderhoud van (areaal voor) groene opwek mede biodiversiteit als vaste waarde mee te nemen: natuurinclusief ontwerpen.

Natuurinclusief renoveren

Verder vragen we aandacht voor een aspect dat in de RESsen niet of nauwelijks aan bod komt: het natuurinclusief werken bij energiebesparende maatregelen in renovatie en nieuwbouw. We hebben de afgelopen jaren gemerkt dat bij renovatie vaak de hand wordt gelicht met de meldingsplicht en met handhaving. De omgevingsdienst is bijvoorbeeld zwaar onderbemand, een politiek besluit. Voor de energietransitie zal grootschalige renovatie plaatsvinden. Als dit niet natuurinclusief gaat gebeuren zal de huidige afname van typische stadsvogels en van vleermuizen nog worden versneld. Dit is misschien wel de grootste bedreiging voor de biodiversiteitsambities van de gemeente. We verzoeken de gemeente dus afspraken met de projectontwikkelaars en corporaties te maken om natuurinclusief te gaan werken.

Burgers betrekken door goede informatie

We vinden dat de gemeente haar burgers goed probeert te betrekken bij de RES. Toch stellen we vast dat de gemiddelde burger nog slecht geïnformeerd is, en mede daarom veel 'nee' laat horen. Terwijl we een positieve betrokkenheid nodig hebben om de energiedoelen te halen.

De beoogde opwek met panelen en wind op land leveren elk maar 3-5% van ons totale energiegebruik. Dus met een relatief beperkte extra energiebesparing zouden nauwelijks panelen en turbines op land nodig hebben. Maar 1) Bijna niemand weet dat omdat het burgers niet wordt verteld, 2) Helaas zijn in het klimaatakkoord inspanningen van bedrijven, mobiliteit, energie en huishoudens van elkaar los gekoppeld. Terwijl een extra stap door de één, de andere sector kan bewegen meer te doen. Kortom, in plaats van veel nee te zeggen, kunnen bewoners zelf veel doen

en zo tevens andere sectoren tot een extra inspanning bewegen die de druk op biodiversiteit en landschap vermindert. Dus de bewoners hebben een belangrijk handelingsperspectief!

We hebben daarom twee verzoeken aan de gemeente: 1) agendeer in de RES en landelijk dat onze burgers beter worden geïnformeerd over de uitgangspunten van het klimaatakkoord en de energietransitie, de keuzes die zijn gemaakt en waarom die zo zijn gemaakt. 2) Communiceer actief wanneer en waar die informatie beschikbaar is.

Goede voorouders

Onze burgers goed informeren draagt bij aan gedragsverandering. Want in feite draait de energietransitie daarom: om gedragsverandering. We weten uit de gedragskunde dat gedragsverandering het meest kansrijk is, als mensen in een nieuwe situatie komen. De klimaatcrisis is zo'n nieuwe situatie en confronteert ons met keuzes die we misschien liever niet maken. De energietransitie is maar één aspect van de noodzakelijke verduurzaming van onze consumptie en economie voor behoud van biodiversiteit en een toekomst voor onze kinderen. Laten we die RES daar dus voor benutten om onze burgers na te laten denken over hun eigen gedrag en bijdrage. eigen bijdrage te laten kijken.

Immers "Wij erven het land niet van onze voorouders, we lenen het van onze kinderen". Een indiaans gezegde, geciteerd in het boek 'De goede voorouder' van Roman Krznaric. De moeite van het lezen waard.

Betrokkenheid NVWK

De NVWK zal graag meedenken bij het ontwerp, inpassing en nader onderzoek rond groene opwek en het natuurinclusief werken daarbij.

Samenvatting

1. Ontwerp en beheer vanuit natuur en biodiversiteit, en betrek ons
2. Maak een vergelijkende natuur effect rapportage wind en panelen
3. Informeer duidelijker en beter vindbaar

Jaap Graveland, voorzitter